

3. Kriterier for behandling af ansøgninger om vedvarende energi (B)

Sagsnr.: 24-000916

Åbent

Kompetence

Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget.

Beslutningstema

Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget kan beslutte kriterierne for behandling af ansøgninger om etablering af vedvarende energi (VE-anlæg).

Klimaudfordringen i forhold til udledning af drivhusgasser og målet om at mindske CO₂-udledningen med 70% i 2030 og være CO₂-neutrale i 2050, samt situationen i Ukraine betyder, at fossile brændsler i højere grad skal erstattes af vedvarende energi. Med budgetaftalen 2024-2027 viser Byrådet i Slagelse Kommune, at man vil den grønne omstilling og VE-projekter, der kan understøtte den grønne omstilling. For at sikre at VE-projekter også er bæredygtige projekter lokalt, fremgår det af budgetaftalen, at der gennem retningslinjer skal indtænkes incitamenter til projekterne i lokalområdet igennem f.eks. kompensation, medejerskab, mere biodiversitet og rekreative områder. Med budgetaftalen fremhæves det, at VE-projekter skal gennemføres i samarbejde, hvor kommune, jordejere, naboer og naturorganisationer i fremtidige projekter inddrages tidligt i forløbet.

Denne sag følger op på budgetaftalen og har til formål at opstille et sæt kriterier for behandling af ansøgninger om VE-anlæg. Det betyder, at ansøgninger om opstilling af VE-anlæg kan prioriteres bedre. Med kriterierne vil det være muligt at give forrang til projekter, der i særlig grad møder kommunens krav og ønsker.

Kriterierne skal supplere den almindelige først-til-mølle-rækkefølge, som sagerne behandles i.

Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget har tidligere behandlet denne sag om kriterier for behandling af ansøgninger om vedvarende energianlæg (VE anlæg) på udvalgsrådet den 5. februar 2024. Udvalget besluttede ikke at godkende kriterierne, men ønskede at administrationen skulle undersøge, hvilke projekter der er realiserbare ift. tilslutning til elnettet samt en beskrivelse af processen for nettilslutning. En sag om dette blev behandlet af udvalget på mødet den 6. maj 2024. Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget besluttede videre, at der efterfølgende vil blive taget beslutning om kriterier i en ny sag. Dog besluttede udvalget, at planprocessen, der er startet op, for solcelleprojektet ved Næsbykov fortsætter, men at de fire kriterier skal beskrives i sagen, når sagen forelægges politisk.

Siden Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget sidst behandlede punktet om kriterier for behandling af vedvarende energianlæg er der kommet ny lovgivning i form af en bekendtgørelse om planlægning for lokalplanpligtige solcelleanlæg i det åbne land (BEK nr. 440 af 03/05/2024). Bekendtgørelsen er vedlagt som bilag 3.

Indstilling

Chefen for Teknik, Plan og Erhverv indstiller,

1. at Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget godkender det nye sæt kriterier for behandling af ansøgninger om etablering af anlæg, der producerer vedvarende energi.

Sagens indhold

Der er stor interesse for opstilling af VE-anlæg i Slagelse Kommune. Det viser antallet af ansøgninger og henvendelser, som administrationen modtager. Derfor er der også et behov for bedre at kunne prioritere ansøgningerne indbyrdes. En måde at gøre dette på er ved at opsætte en række transparente kriterier, som både ansøgerne kan forholde sig til og ansøgningerne administrativt og politisk kan holdes op imod. Med henblik på at fastlægge disse kriterier, har administrationen fundet inspiration hos andre kommuner, som står i en lignende situation.

I øjeblikket er planprocessen i gang for et solcelleprojekt ved Næsbykov. Derudover afventer 8 ansøgninger om VE-projekter. Samlet set svarer det til et areal på ca. 555 ha. med en forventet

estimeret produktion på 617.700 MWh - eller det årlige elforbrug for lidt mere end 137.000 husstande (En gennemsnitshusstand bruger ca. 4,5 MWh om året).

Status på ansøgninger vedr. VE-anlæg fremgår af bilag 1.

I følge kommunens DK2020 Klimaplan er det målet, at 135.000 MWh frem til år 2025 - og yderligere 310.000 MWh frem til 2030 - skal komme fra vedvarende energi.

Administrationen forventer, at flere VE-ansøgninger vil komme til i 2024. Der er derfor også aktuelt behov for et sæt kriterier, der kan bruges til at prioritere og bedømme VE-ansøgninger.

I øjeblikket behandles ansøgninger om VE-anlæg ud fra et først-til-mølle-princip, dog med prioritering af de ansøgninger, der er bedst forberedt. I praksis har det dog vist sig vanskeligt at bruge dette parameter, da alle ansøgninger generelt ligger på samme niveau.

Fordelen ved at opstille kriterier for tildeling er, at det bliver muligt ud fra saglige, faktuelle og transparente kriterier at forklare en ansøger, hvorfor andre ansøgere evt. er blevet opprioriteret.

Kriterierne gælder både fremtidige og allerede modtagne ansøgninger om VE-anlæg (sol, vind og biogas/pyrolyse) til Slagelse Kommune.

Processen for behandling af VE-ansøgninger

Processen for behandling af VE-ansøgninger forløber således: Efter dialog med opstiller modtages en ansøgning. Ansøgningen behandles politisk i Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget. Hvis ansøgningen godkendes som et projekt, der skal arbejdes videre med, vil ansøgningen indgå i den samlede portefølje af afventende plansager. Når den konkrete planproces for projektet går i gang, indledes det med en forhøring og et borgermøde, hvor lokale interessenter (ejere, naboer, interesseorganisationer) inviteres til dialog. Herefter bliver sagen igen behandlet i Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget med henblik på beslutning om, der skal arbejdes videre med projektet, herunder om der skal ske tilpasninger af planområdets afgrænsning.

Herefter fortsætter sagen som en almindelig plansag med udarbejdelse af planforslag, politisk vedtagelse og offentlig høring samt efterfølgende behandling af høringssvar og endelig vedtagelse. I disse sager vil der typisk blive udarbejdet en samlet miljørapport for hhv. planlægningen og projektet, som sendes med i høring.

Når planprocessen er gennemført indgår anlægsejer en nettilslutningsaftale med enten den lokale netoperatør (Cerius) eller Energinet (afklares indbyrdes mellem Cerius og Energinet) i forhold til om VE anlægget skal kobles på det lokale distributionsnet (Cerius) eller transmissionsnettet (Energinet). Administrationen har været i dialog med Cerius og Energinet omkring nettilslutning som begge oplyser, at de er forpligtet til at sikre, at elproducerende anlæg kan nettilsluttes herunder sørge for udbygning af infrastrukturen om nødvendigt. Det er anlægsejeren der afholder de økonomiske omkostninger i forbindelse med nettilslutning og evt. udbygning nettet og skal stille en finansiell sikkerhed ved indgåelse af nettilslutningsaftale.

Kriterier for prioritering af VE-ansøgninger

Nedenstående 4 kriterier skal danne grundlag for en prioritering af VE-ansøgninger. Prioriteringen af VE-ansøgninger vil betyde, at der genereres en liste over VE-ansøgninger i prioriteret rækkefølge. Bilag 2 viser hvordan screeningskemaet med kriterierne for behandling af VE ansøgninger kan se ud.

Listen med den prioriterede rækkefølge vil være dynamisk. Det betyder, at afventende VE-sager kan prioriteres op og ned afhængigt af de ansøgninger, der sendes frem til Slagelse Kommune, og hvor godt de præsterer i forhold til kriterierne for prioritering af VE-ansøgninger. Det stiller krav om transparens i de kriterier, der lægges vægt på i forbindelse med prioritering af VE-ansøgninger.

Jævnfør ovenstående proces for behandling af VE-ansøgninger vil administrationen, i forbindelse med den første politiske behandling af en projektansøgning om et VE-anlæg, præsentere en indstilling til projektets indplacering på den dynamiske prioriteringsliste.

Så snart den konkrete planlægning og miljøvurdering af et projekt er tilendebragt, vil det konkrete projekt udgå af den dynamiske prioriteringsliste.

Der er overvejende tale om kriterier, som ikke kan styres af lokalplanlægningen. En lokalplan har ikke handlepligt, og det er ikke muligt at stille vilkår i en lokalplan. Der er samtidig helt faste rammer

for hvad, der kan fastsættes bestemmelser om i en lokalplan jf. planlovens § 15 stk. 2 (lokalplankataloget).

Det er en forudsætning, at ansøgningen er fyldestgørende. Jo bedre ansøgningen er oplyst, jo hurtigere kan ansøgningen behandles.

Herunder følger administrationens anbefaling til kriterier for prioritering af VE-ansøgninger idet det er en forudsætning, at projektet ikke er i strid med kommuneplanens retningslinjer og udpegninger. Kriterierne handler for det første om de berørte lodsejer og naboer og for det andet om generelle forhold af samfundsmæssig betydning.

Forhold til berørte lodsejere og naboer

- Plan/program for lokal borgerinddragelse. Fremgår det af ansøgningen, hvordan opstiller/bygherre vil involvere lokale interessenter og naboer med henblik på at opnå lokal accept af projektet? Lokale interessenter og naboer er som minimum berørte lodsejere samt naboer inden for 4-8 gange vindmøllehøjde og minimum 200 meter fra solcelleparken. Afgrænsningen af lokale interessenter og naboer afhænger desuden af de konkrete lokale forhold.
  1. Fremgår det af ansøgningen hvad berørte lodsejere, der lægger jord til projektet, tilbydes mht. at fremme accept af projektet.
  2. Fremgår det af ansøgningen hvad berørte naboer (jf. ovenstående afstandskriterier) tilbydes mht. at fremme accept af projektet.
  3. Fremgår det af ansøgningen hvilke lokale tiltag der tilbydes det lokale samfund (nærområdet til projektet) mht. at fremme accept af projektet.

Aktiviteter og forhold der kan fremme accept kan være:

- Tidlig inddragelse af lokalområdet/lokalsamfundet.
- Hvorledes projektet frivilligt skaber merværdi til lokalområdet (f.eks. i form af stier, natur, lokale tiltag, tiltag udover indbetaling til den lovpligtige "Grøn pulje") enten som en frivillig aftale jf. planlovens § 21b om udbygningsaftaler eller på et privatretligt grundlag.
- Tiltag omkring lokalt medejerskab. Kommunen har ikke lovhjemmel til at kræve naboers medejerskab til VE-anlæg. Indgår der en aftale mellem opstiller af VE-anlæg og naboer, sker det på privatretligt grundlag. En sådan aftale kan dog resultere i mere velvilje over for et planlagt VE-projekt og kan således indirekte indgå som en del af vurderingskriterierne. Aftalen bør i givet fald følge matriklen, ikke personerne på matriklen.

Opstiller/bygherre fremsender en status på den lokale accept af projektet forud for den konkrete opstart af planlægningen og miljøvurderingen.

Forhold af generel samfundsmæssig betydning

- Størrelse og samspil/synergi med andre energiprojekter (hybridparker). Projekter der kombinerer VE-produktionsformer (f.eks. sol, vind, biogas) så der sikres stabil produktion og samtidig begrænser arealforbrug i det åbne land prioriteres.
  - Projekter med potentiale for udnyttelse af overskudsvarme, og som kan leveres til fjernvarmenettet, prioriteres.
- Tidshorisont for nettilslutning. Projekter, der kan dokumentere en kort tidshorisont for nettilslutning, fremmes (Energistyrelsen vil gerne informeres tidligt om kommende projekter af hensyn til deres prioritering af udbygning af kapacitet på el-nettet).
  - Erfaringsmæssigt kan det tage flere år at få nettilslutning pga. manglende kapacitet og Energistyrelsens prioritering af udbygning af kapaciteten. Projekter, der kommer på Energistyrelsens fast track og som kan dokumentere tilsagn fra Energistyrelsen, fremmes.
- Projekter på lavbundslande, der kan bidrage til at nedbringe landbrugets udledning af drivhusgasser samt projekter, der kan bidrage til beskyttelse af grundvand. I forhold til klimapåvirkning med drivhusgasser, er der fokus på, om projektet inddrager humusholdige lavbundslande, så udledning af drivhusgasser fra landbrugsjord minimeres. Ligeledes vil der være fokus på projekter, der kan bidrage til beskyttelse af grundvand - og hvor det samtidig kan dokumenteres, at der ikke sker udvaskning af uønskede stoffer fra anlægget, der kan føre til forurening af grundvand.

Retligt grundlag

Planlovens § 23 c om tilvejebringelse af Kommuneplantillæg samt kapitel 5 om tilvejebringelse af lokalplaner.

Planlovens § 21 b om udbygningsaftaler.

VE-loven om fremme af vedvarende energi.

bekendtgørelse om planlægning for lokalplanpligtige solcelleanlæg i det åbne land (BEK nr. 440 af 03/05/2024) (se bilag 3)

Kommunalfuldmagten.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Tværgående konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

De enkelte ansøgninger om VE-anlæg fremlægges løbende efterhånden som de færdigbehandles ud fra de nye kriterier.

Forbindelse til andre sager: Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget har behandlet en sag om oprettelse af en lovpligtig Grøn Pulje (jf. VE-loven og tilhørende bekendtgørelse) den 6. maj 2024. Loven om fremme af vedvarende energi (VE loven) har fire ordninger, der på forskellig vis kan kompensere naboer til VE-anlæg. En af de fire ordninger er Grøn Pulje, som VE-opstillere skal indbetale til. Det er kommunerne der administrerer midlerne fra Grøn Pulje. Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget behandlede ligeledes den 6. maj 2024 en orienteringssag om nettilslutning af VE-anlæg.

Beslutning i Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget den 3. juni 2024

Fraværende: Henrik Brodersen (O)

At 1: Godkendt.

Udvalget bemærkede, at projekt nr. 8-11 i bilag 1 ikke er behandlet politisk.

Bilag

24-000916-9	Bilag 1 - Oversigt - Status på VE-udbygning 2024
24-000916-10	Bilag 2 - Skema - Screening af VE projekt
24-000916-12	Bilag 3 - Bekendtgørelse om planlægning for lokalplanpligtige solcelleanlæg i det åbne land